



2 / 2006 Červen 5,- Kč

www.novy-hradek.cz

www.freewap.cz/wap/novy-hradek.cz

FRYMBURSKÉ OZVĚNY

*Právě vyšel místní plátek,
bouchání je slyšet zátek.
A proč tolik slávy?
Jsou v něm skvělé zprávy.*

*Co na Novém Hrádku je za změny,
vždy nám poví Frymburské ozvěny!*



Kontrola Hrádouské vařečky na Borově

*Co nového na radnici,
čí pes běhá po ulici,
co promítají v místním kině,
že narozeniny má tchyně,
něco z historie dávné,
že třídit odpad je vždy správné,*

*jak se cvičí v Sokole,
kam se vydat na kole,
kudy vedla Vařečka,
že na náměstí je břečka,
jak na Panské se lyžuje,
že v kostele se maluje,*



*nebo, že se Frymburk hroutí,
což občany velmi rmoutí,
proč na Šibeníku vrtule,
stojí stále strnule
a tak dál a tak dál,
nikdo by se nenadál,
že třicet let tomu,
co první číslo přišlo domů.*



Pavel Bohadlo a vařečka

Zdeněk Drašnar

VŠE NEJLEPŠÍ!

Člověku by se ani nechtělo uvěřit, že naše milé Frymburské ozvěny se v plné síle dožívají 30 let!

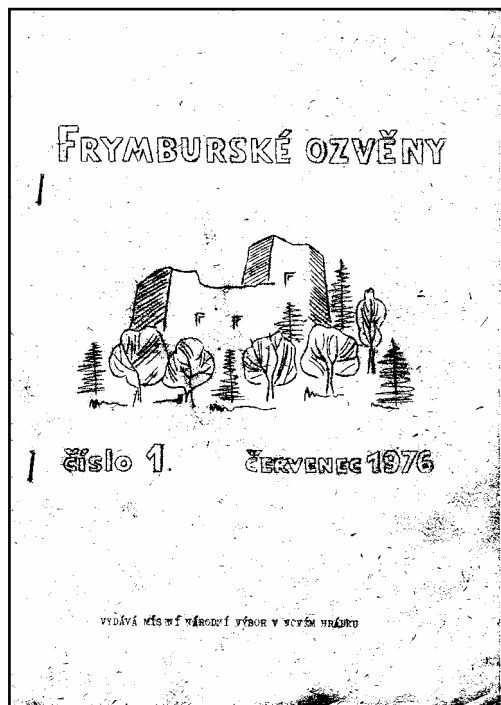
Málokdo si dovede představit, kolik času nad přípravou jednotlivých čísel strávili členové jednotlivých redakčních rad. Tady neplatí „Mně se chce, nebo nechce“, ale to, že se blíží uzávěrka vydání a je třeba nové číslo dát do kupy, vychytat z něj všechny mouchy, tak aby dychtivý novohrádouský čtenář měl svého miláčka včas u sebe doma. Nelze ani spočítat, kolik užitečných informací a zajímavostí o Novém Hrádku jsme se z jejich stránek za ta léta dozvěděli.

Není tak úplnou samozřejmostí, aby obec se sedmi sty obyvateli pravidelně vydávala svůj zpravodaj. A tak nezbyvá jiného, než poděkovat všem, kteří se na vydávání našeho zpravodaje podílejí, nebo podíleli a popřát, aby následující úryvek z prvního čísla Frymburských ozvěn platil i v letech následujících:

Vážení přátelé !

Dnes se Vám dostává do rukou první číslo tohoto časopisu. Chtěli bychom Vás v něm pravidelně seznamovat s historií našeho městečka, s jeho současným životem i s výhledy do budoucna. V pravidelných rubrikách budete informováni o kultuře, sportu i o práci složek Národní fronty. Chcete-li, aby náš časopis byl co nejzajímavější, nenechte vše jen na redakční radě, ale přispějte i Vy svými články nebo radami. Jistě nejoblíbenější budou zajímavé příhody, vzpomínky z doby dávno i nedávno minulé, které mají vztah k naší obci. Také rádi přijmeme články obsahující oprávněnou kritiku. Z počátku chceme vydávat časopis čtvrtletně, ale bude-li dostatek příspěvků mohl by vycházet měsíčně spolu s programem kina, kulturních a sportovních akcí. A teď jen záleží na nás všech, zda bude časopis zajímavý, zda bude moci vycházet čtvrtletně nebo třeba i měsíčně.

Připravil a k 30. výročí FO popřál Zdeněk Drašnar



Prázdniny klepou na dveře

Radují se děti i učitelský sbor; nejkrásnější 2 měsíce v roce jsou na spadnutí a všichni se těší na zasloužený čas letních her, koupání, slunění a sladkého nicnedělání nebo naopak aktivního sportování, či chvíle klidné četby = malá útěcha v letošním chladném létě :-).

A jistě i sama škola se těší na chvíle ticha ve svých zdech. Letošní školní rok si opravdu „užila“ rušných chvil. Začalo to už minulých prázdnin, kdy hlomozily stavební stroje zašlapávající starou prašnou cestu, aby za sebou nechaly sytou černou nového asfaltového koberce. V závěru roku vše vyvrcholilo, když se do školní omítky zakously sbíječky a okna tříd najednou oslepla. Naštěstí jen nakrátko. Dnes se už zase díváme do kraje přes nová okna a míchají se barvy pro nový „školní kabátek“. Patří za to dík zřizovateli – Obci Nový Hrádek.

Dovolil jsem si zmínit tyto nehmamatelnější změny na škole hned v úvodu nejen proto, že vím, jak nelehká byla cesta realizace, ale zejména proto, že těmito úpravami byly učiněny milové kroky k zajištění bezpečnosti dětí. Sklo z okenních tabulí padající na chodník před vstupem do školní budovy bylo tím, co nedávalo spát jistě nejenom řediteli školy. Jak mnoho finančních prostředků za vytápění se ušetří zateplením školy je samozřejmě také důležité. Vždyť vtíp otřesený nedávno v Učitelských novinách: „Bože, dej, aby už byla jednou mírná zima a mohli mi konečně koupit tu novou sadu kytok do přírodopisu!“, dostatečně přibližuje situaci financování základních škol ze strany státu. Tato tíha je stále více přenášena na obec.

Ale začal jsem krásným očekáváním léta a v optimismu chci i pokračovat.

Myslím si, že děti udělaly za posledních (dnes již téměř) deset měsíců pořádný kus práce a věřím, že jim i kolegyním vydrží síly až do závěru školního roku, včetně tradiční školní akademie. K ní se letos váže novinka a tou je generální zkouška přístupná veřejnosti v dopoledních hodinách. Co mne velmi těší je, že pokud dále zmíním školní akce, nebudou to pro většinu „Hrádováků“ žádné blesky z čistého nebe. Většina školních akcí se totiž těšila širokému zájmu veřejnosti. A to je, myslím, jedna z nejdůležitějších věcí - aby škola nežila jen sama pro sebe, ale byla součástí dění v obci.

Na informačních tabulích zpracovaných v tomto týdnu ke končícímu školnímu roku je toho opravdu dost a mnohé se tam přitom ani nevešlo. Při jejich tvorbě jsme si připomněli, jak škola praskala ve švech o vánoční výstavě a co vše dokázaly ruce našich dětí zhotovit.

I jak bylo hezké si v předvánočním čase připomenout kořeny těchto svátků, a to nejen v dopoledním programu pro děti, ale i při odpoledním posezení s návštěvníky výstav. Také oslava svátku Dne matek jistě zanechala stopu v srdcích všech maminek, pro které děti svůj program nacvičily. Maminky si odnesly i drobné dárečky, které jim děti samy vyrobily. A protože některé maminky a babičky vystoupení nestihly, dostaly od dětí dárky druhý den, kdy jim je roznesly po



celé obci. S prázdnou neodešly ani děti z Mateřské školy v Novém Hrádku, které se přišly za svými staršími kamarády podívat do 1. třídy a dárky s přáníčky pro nejmenší předškoláky se samozřejmě našly i na oslavě Dne dětí.

Ples SRPDŠ pořádaný letos poprvé v režii školy jako hlavního organizátora naplnil sál místní sokolovny a stal se krásnou tečkou plesové sezóny. Děk patří všem, kdo pomáhali. Velmi by nám pomohlo, kdyby škole příště podali pomocnou ruku při zajišťování obsluhy jednotlivých prodejních míst také rodiče. Pokud bude škola nucena si najmout obsluhu tam, kde už svým personálem nebude schopna služby pokrýt, ztratí se jeden z hlavních cílů – vydělat plesem na zaplacení většího počtu kulturních programů a školních pomůcek pro děti než umožňuje skoupý státní rozpočet.

Děti ze všech tříd prokázaly v uplynulém roce množství znalostí a dovedností na soutěžích různých úrovní (od místních přes okresní a krajské až po regionální). Jednalo se například o soutěže „Hlídek mladých zdravotníků“ (postup až na úroveň regionálního kola Pardubického a Královéhradeckého kraje); ve sportovních kláních se podařilo vystoupit „na bednu“ volejbalovému družstvu dívek (3. místo); chlapci dosáhli pátého místa v okrskovém kole malé kopané; v okresním kole Pythagoriády například úspěšně reprezentovala Káťa Marková; v soutěži Prima sezóna uspěla nejlépe a získala čestné uznání Šárka Suchánková. Smíšené družstvo školní družiny obsadilo 2. místo v oblastním kole vybíjené; vítězové oblastních kol družinového čtyřboje (Pavína Kotalová, Lucie Gančarčíková, David Vaněk) postupují do okresního kola.

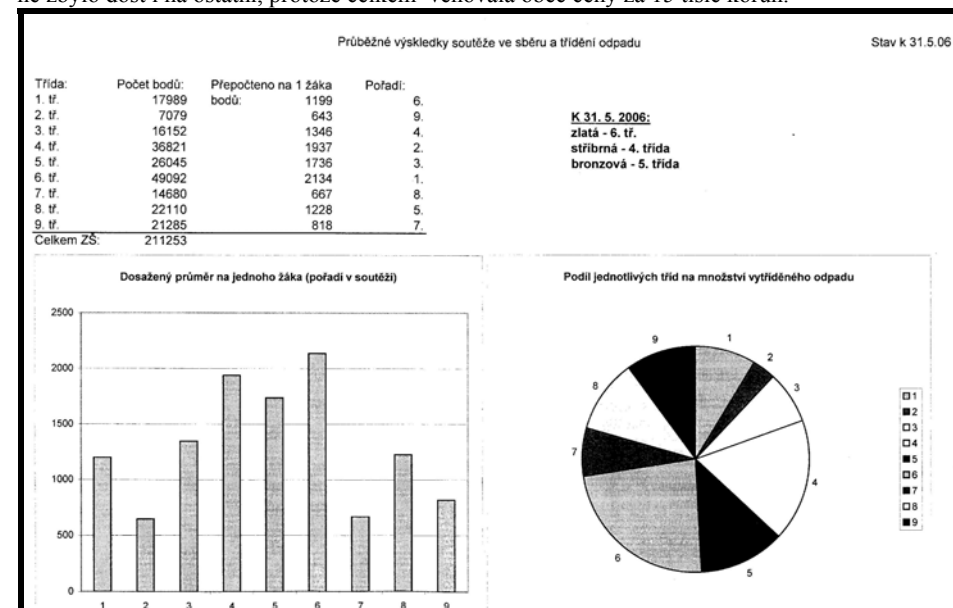
Vlastní výuka byla doplněna exkurzemi, kde si děti v terénu ověřily údaje z učebnic a netradiční formou se dozvěděly nové informace. K modernizaci výuky byla provedena výměna několika dosluhujících počítačů v počítačové učebně (za příspěví SRPDŠ). Škola uspěla v grantovém řízení a byly zahájeny práce na naplnění tohoto grantu, který přinese začlenění nových multimediálních prostředků a pomůcek do výuky (interaktivní tabule s datovým projektořem). S výsledky grantu bude seznámena veřejnost v závěru kalendářního roku na veřejné prezentaci. Škola se připravuje na přechod ke svému školnímu vzdělávacímu programu, v této fázi probíhají zejména školení zaměstnanců k jeho tvorbě.

Informace o dění ve škole byly veřejnosti zpřístupněny prostřednictvím vlastních internetových stránek školy; pracovníci školy mají možnost komunikovat prostřednictvím osobních e-mailových adres. K zajištění operativního spojení při akcích mimo budovu byla škola za příspěví SRPDŠ vybavena mobilními telefony. Je připravováno bezdrátové propojení učeben 2. stupně s výhledem využívání datového projektořu a napojením na internet přímo v hodinách. Rozvoj v této oblasti je limitován finančními možnostmi školního rozpočtu. Grantová řízení jsou totiž, bohužel, v zásadě spojena s povinnou spoluúčastí zpracovatele a tím je účast školy silně omezena.

V tzv. mimoškolní činnosti byla rozšířena nabídka kroužků a zájmové činnosti. Je vycházeno z výsledků ankety, kterou byli osloveni rodiče v závěru roku 2005. Na škole tak v tomto školním roce pracovaly kroužky: vyšívání, zdravotnický, informatiky, počítačů pro nejmenší, flétna, angličtiny a němčiny. Předpokládám jejich pokračování v září 2006 a rozšíření nabídky o další. Pedagogický sbor pro školní rok 2006/2007 by měl zůstat beze změn a je předpoklad kontinuity výuky i mimoškolní výchovy. Problémem v příštím školním roce zřejmě bude klesající počet žáků. Demografický vývoj v okolních obcích je pro školu nepříznivý. O této skutečnosti je průběžně jednáno s obcí a jejím zastupitelstvem. Druhým neméně závažným problémem jsou nevyhovující prostory pro školní družinu. Orgány hygienické správy nebudou po 31. 12. 2007 provoz školní družiny ve stávajících prostorách povolovat. I o této skutečnosti je se zřizovatelem jednáno a byly učiněny první kroky ke zpracování projektového řešení. Zmíněné oblasti byly projednány i školskou radou, jejíž ustavení zřizovatelé a škole stanovil nový školský zákon.

Více než polovinu roku prolínalo život školy soutěžení tříd o nejlepší výsledky ve sběru a třídění odpadů. Soutěž nebyla cílena jen na počty kilogramů odevzdaného sběru nebo počty nasbíraných PET lahví. A i když ceny byly nakonec rozděleny podle tohoto kritéria, není ona

pomyslná hromada surovin jediným výsledkem. Pozitivem bylo zejména rozšíření povědomí o způsobu nakládání s odpady mezi širší veřejností, ve škole se třídění postupně stávalo standardní součástí režimu dne a jak doufám, přetrvá začlenění správných návyků a pozitivní vztah k životnímu prostředí i do dalších měsíců, včetně těch na začátku zmíněných - prázdninových. Vítězná 6. třída získala od obce certifikát opravňující k výběru cen za rovně 4 000 Kč. A rozhodně zbylo dost i na ostatní, protože celkem věnovala obec ceny za 15 tisíc korun.



Akcí a činností by bylo možno jistě jmenovat mnohem více. Například zpracování a realizace kulturního pásma pro seniory v Domově důchodců v Náchodě, které vešlo mnohým babičkám slzy radosti do očí; akce školní družiny pro děti typu „drakiády“, školního karnevalu, tajného výletu a dalších. Nesmím si však vážit dětmi samostatně připravené sbírky na zakoupení dárek pro děti v Oblastní nemocnici Náchod, kterou zorganizovali žáci 9. ročníku. Myslím si, že této upřímné spontánnosti dodnes v nemocnici doopravdy neuvěřili.

V závěru této zhuštěné informace o končícím školním roce bych chtěl ještě jednou poděkovat všem, kdo škole pomáhali naplnit její poslání. Věřím, že nastartovaná spolupráce obce a školy bude pokračovat a těším se, že se podaří ještě rozšířit oblasti spolupráce školy a veřejnosti. Je to přesvědčení mé a troufám si říci, že i mých spolupracovníků, kterým touto cestou také děkuji za hezky prožitý školní rok.

Mgr. Josef Petera, ředitel školy

Krátce...



- 11. března zemřel ve vězení v Haagu bývalý prezident Srbska **Slobodan Milošević** (64 r.).
- 17. března byla započata **výměna oken a oprava fasády na místní ZŠ.**

- 24. března zemřela ve věku 76 let senátorka, překladatelka a kandidátka na prezidentku ČR **MUDr. Jaroslava Moserová**
- 26. března začalo **prudké tání** sněhu a pokračovalo do měsíce dubna. Rozvodnila se Mrlina, Dyje, Lužnice, Labe a Morava. Byl vyhlášen „stav nouze“. **Záplavy** si kromě velkých materiálních škod vyžádaly i 7 lidských životů.
- Uplynulá zima byla pro svou délku nazývána „**zimou století**“. Sníh napadl ještě 11. dubna po předchozí oblevě a záplavách v některých místech. Souvislá sněhová pokrývka ležela nepřetržitě 148 dní.
- 15. dubna uspořádali místní hasiči **Pomlázkovou zábavu** s hudbou **Hektor**.
- 29. dubna se uskutečnil **sběr šatstva** pro Charitu.
- 30. dubna se **čarodějnice nevydařily**. Pro dešť, který neustal ani večer, vatra nedohořela.
- 2. května provedli hasiči **sběr železného šrotu**.
- 12. května se dobře zahrnou komedií ze současnosti nazvané **Přes přísný zákaz dotýká se sněhu** představil v kině spolek **Kodym z Opocna**.
- 13. května se konal 24. ročník pochodu **Hrádouská vařečka**. Při ní byla otevřena výstava k výročí **110 let trvání TJ Sokol a k historii sletů**. Pochodovalo 590 účastníků.
- 13. května byl proveden v obci **mobilní svoz nebezpečných odpadů** pro občany **zdarma**.
- 20. května uspořádala TJ Sokol ve spolupráci s Obcí Nový Hrádek ke **110. výročí založení TJ Sokol Nový Hrádek** na hřišti u sokolovny **Tělocvičná vystoupení**. V 10 skladbách nacvičovaných **na XIV. Vsesokolský slet 2006** vystoupilo **203 cvičenců**. Místní cvičenci a cvičenky vystoupili ve skladbách žactvo **Počítadla (8)**, žákyně **Rozkvetlá louka (12)**, ženy **Voda (9)** a muži **Chlapáci (9)**. Pěkné odpoledne oživil koncert **Stavostrojky**.



Nástup cvičenců na sokolovně



Lešení v kostele

- V posledním květnovém týdnu začaly přípravy na **malování kostela**.
- 24. května postihlo ostrov **Jáva**, především město **Yodjakarta**, silné **zemětřesení**. Zahynulo asi 6000 lidí a 200 tisíc přišlo o střechnu nad hlavou.
- 25. května se v rámci 36. ročníku cyklu **Camerata nova Náchod** uskutečnil v kině koncert **Lhoteckého kvarteta Praha** s uměleckým vedoucím J. Hučínem. V druhé

části vystoupilo **Dechové trio MUSICA PER FIATI NÁCHOD** pod vedením M. Poutníka.

- 31. května **zemřel** ve věku 55 let významný herec Národního divadla **Boris Rössner**.
- 2. a 3. června se konaly **volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR**. Účast voličů v naší obci byla 74,8 %. Výsledky stran: ODS 131 voličů, t.j. 29,8 %, ČSSD 113 voličů, t.j. 25,7 %, KDU- ČSL 75 voličů, t.j. 17 %, KSČM 51 voličů, t.j. 11,6 %, Strana zelených 31 voličů, t.j. 7 %, SNK Evropští demokraté 25 voličů, t.j. 5,7 %.



Lhoteckého kvarteto



Dechové trio MUSICA PER FIATI NÁCHOD

T. G. Masaryk: Dobrého je v řádu světa více, ale to zlé člověk cítí silněji.

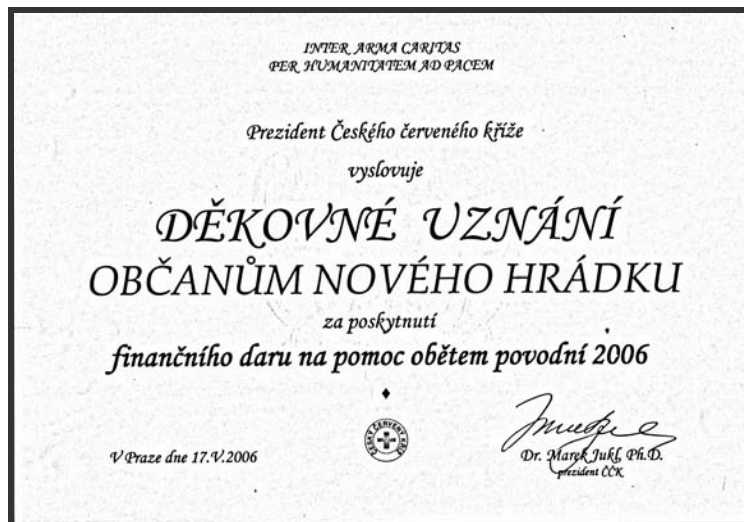
Anna Marková

Veřejná sbírka na pomoc postiženým povodní 2006

Obec Nový Hrádek se připojila k veřejné finanční sbírce POVODNĚ 2006 vyhlášené Úřadem ČČK v Praze. Ve spolupráci s Oblastním spolkem Českého červeného kříže v Náchodě proběhla ve dnech 7.4.2006 – 30.4.2006 v naší obci finanční sbírka na pomoc postiženým povodní. Občané přispěli částkou 7200,- Kč, které osobně předal starosta obce na Oblastní spolek ČČK v Náchodě. V těchto dnech obdržela obec od prezidenta Českého červeného kříže „Děkovné uznání občanům Nového Hrádku“ za poskytnutí finančního daru na pomoc obětem povodní 2006.

Všem dárcům děkujeme.

Obec Nový Hrádek



Výsledky voleb

do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR ve dnech 2. a 3.6.2006 v Novém Hrádku

Celkem voličů	588
Počet vydaných úředních obálek	440
Počet odevzdaných úředních obálek	440
Počet platných odevzdaných hlasů	440
Účast voličů	74,8 %

Volené strany:	Hlasů:	% v NH	% v ČR
1. Strana zdravého rozumu	0	0	0,46
3. Balbínova poetická strana	2	0,5	0,12
5. Právo a Spravedlnost	0	0	0,23
6. Nezávislí	5	1,1	0,61
8. Koruna Česká	0	0	0,13
9. Občanská demokratická strana	131	29,8	35,38
10. Česká strana sociálně demokratická	113	25,7	32,32
11. SNK Evropští demokraté	25	5,7	2,08
12. Unie svobody – Demokratická unie	0	0	0,3
14. Pravý blok – WWW.CIBULKA.NET	2	0,5	0,38
15. 4 VIZE	0	0	0,05
18. Strana zelených	31	7	6,29
20. Komunistická strana Čech a Moravy	51	11,6	12,81
21. Koalice pro Českou republiku	0	0	0,15
22. Národní strana	2	0,5	0,17
24. KDU-ČSL	75	17	7,22
25. Nezávislí demokraté	2	0,5	0,68
26. Strana rovnost šancí	1	0,2	0,2

Obec Nový Hrádek společně s TJ Sokol, Sborem dobrovolných hasičů, Farním úřadem, Mateřskou a Základní školou Vás zvou na



konané u příležitosti 250. výročí vysvěcení kaple sv. Jana Nepomuckého a 270. výročí užívání názvu Nový Hrádek udělením práva trhového Císařem Karlem VI.

PROGRAM OSLAV :

- I. **Slavnost Božího těla v kapli sv. Jana Nepomuckého**
 NEDĚLE 18.6.2006 v 08.30 hodin
 Každoroční tradiční bohoslužba při které si účastníci připomenou 250. výročí vysvěcení kaple sv. Jana Nepomuckého.
- II. **Školní akademie**
 PONDĚLÍ 26.6.2006 v 15.30 hodin, KINO NOVÝ HRÁDEK
 Děti z MŠ a ZŠ si vždy pečlivě připravují různé scénky a vystoupení. Probíhá symbolické vítání nových školáčků a loučení s ostřílenými deváťáky. Ve zcela zaplněném sále zní srdečný smích a občas ukápnou i nějaká ta slzička dojetí.
- III. **Divadelní představení pohádky "Jak čerti lechtali Rampušáka"**
 SOBOTA 1.7.2006 v 16.00 hodin, KINO NOVÝ HRÁDEK
 Pohádek není nikdy dost, srdečně je vítán každý host!
- IV. **Opékání selete v Písničku**
 SOBOTA 1.7.2006 ve 20.00 hodin, PÍSNÍK NOVÝ HRÁDEK
 Nejen prací živ je člověk, nefalšovaná pouťová veselice pod širým nebem. Dobré jídlo a pití je zde samozřejmostí. Tancechtiví občané si také přijdou na své.
- V. **Sportovní utkání**
 SOBOTA 1.7.2006 v 16.00 hodin, SOKOLSKÉ HRŠTĚ NOVÝ HRÁDEK
 Místní borci se představí ve své plné síle. Bude sveden neúprosný boj o vítězství. Příznivci kopané těšte se! Složení družstev (ženatí – svobodní, plešatí – vlasatí atd.) bude určeno dle momentální situace v naší obci.
- VI. **Výstava obrazů na téma Nový Hrádek a okolí**
 SOBOTA – NEDĚLE 1. - 2.7.2006, KINO NOVÝ HRÁDEK

(slavnostní vernisáž v sobotu 1.7.06 v 15.30 hod.)

Na Novém Hrádku v minulých letech působilo veliké množství lidových výtvarníků – samouků. Z obrazů vyzařuje jejich láska ke své obci, ke svému kraji. Přichozí budou velice mile překvapeni, jak množstvím, tak i kvalitou vystavených děl.

VII. Výstava ke 110. výročí založení Sokola na Novém Hrádku

NEDELE 2.7.2006, 10.00 - 16.00 hod., SOKOLOVNA NOVÝ HRÁDEK

Veliké množství zajímavých dokumentů, fotografií, diplomů a trofejí. Místní sokolové se mají opravdu čím pochlubit.

VIII. Výstava Sboru dobrovolných hasičů

NEDELE 2.7.2006, 10.00 - 16.00 hod., HASIČSKÁ ZBROJNICE NOVÝ HRÁDEK

Prezentace činnosti místních hasičů, jejich úspěchy v boji s červeným kohoutem, práce s hasičským potěrem, soutěže, ale i zábava.

IX. Trhy lidových řemesel + pouťové atrakce

NEDELE 2.7.2006 po celý den, NÁMĚSTÍ NOVÝ HRÁDEK

Jako by se člověk přenesl o 270 let zpátky, na místním rynku si své krámky postavili různí řemeslníci - kovář, hrnčír, nožíř, košíkář, mincíř zde razí originální pamětní mince, každý kdo má zájem si může tradiční řemesla zkusit osobně. Houpačky, střelnice, kolotoč, turecký med, cukrová vata.

Namísto větrníku elegantní rozhledna

Z nefunkční elektrárny se nakonec stala velká atrakce

Nový Hrádek - Po několika letech problematického chodu a nezájmu vlastníka větrné farmy na kopci Šibeník v Novém Hrádku na Královéhradecku mělo na přelomu roku dojít k demontáži stávajícího zařízení. S nápadem odkoupit jeden sloup pro podstavu téměř třicetimetrové rozhledny přišli aktivní obecní zastupitelé podhorského městečka. Výhled je fantastický - severozápad nabízí pohled na Krkonoše uprostřed se Sněžkou, na jihu se rozprostírá polabská nížina až k Hradci Králové. Široký rozhled korunuje na východě hřeben Orlických hor.



Takto nás informovala Mladá fronta DNES ze 3. a 4. června 2006. Kam ale zmizel ten les, který dnes pod elektrárnou roste?

Připravil Petr Hlaváček

Překlad privilegia Karla VI. pro Nový Hrádek z 10. dubna 1736

My, Karel Šestý, z Boží milosti volený římský císař, po všechny časy rozmnožitel říše, král v Německu, Španělsku, Uhřích, Čechách, také v Dalmácii, Chorvatsku a Slavovsku, arcivévoda rakouský, markrabě moravský, vévoda lucemburský a ve Slezsku a markrabě lužický atd.

Přiznáváme veřejně touto listinou a činíme známo každému a všem, že u nás vysoce urozený a blahorodý náš královský český dvorní rada, komorník, zástupce u říšského sněmu v Řezně, královsko-kurfirštský český vyslanec a milý věrný Rudolf Josef hrabě z Colloredo, svobodný pán z Walsee, na Opočně, Tloskově a Staatzu, největší dědičný stolník v našem Království českém, nejpomízeněji žádal a prosil, abychom ráčili tomu jeho v našem dědičném Království českém ležícímu, k panství Opočno náležejícímu, nepřizní časů úplně zničenému a nyní znovu se zvedajícímu příčinlivému městečku Hrádku císařskou a královskou milost učinit a tomuto k jistému zotavení tři výroční trhy, vedle jednoho trhu týdenního, nejlaskavěji propůjčit.

Nyní ještě jsme po dříve už příslušnými místy o tom vydané dobrozdání nejmilostivěji viděli a zvážili, že tím sousedním městům a městyům žádná újma nebude způsobena, naproti uvedenému městečku Hrádku jistý užitek a pozdvižení budou opatřeny.

Když jsme takové zadatelově nejpomízenější prosbě svolili v naší císařské a královské milosti a tomu s dobrým rozmyslem, dobrou předsevzatou časnou radou a pravým vědomím vícekrát myšlenému městečku Hrádku nejpomízeněji prošené tři výroční trhy, a sice první ve středu po velikonočních, potom druhý v pondělí po Nanebevzetí Panny Marie a třetí na den Moudrosti Boží, vedle jednoho trhu týdenního v pondělí, nejmilostivěji dovoluujeme držet a podle obyčeje nechat vyvolat.

Činíme to také vědomě a silou této listiny jako vládnoucí král český. Naším výrokem nařizujeme a chceme, aby uvedené městečko Hrádek napřed řečené tři výroční trhy a jeden týdenní trh nyní a odtud po všechny časy v těch vysazených dnech držet, a jak to právo výročních a týdenních trhů a obyčej se sebou nesou, těchto beze vši překážky užívat mohlo a mělo, avšak beze škod a újmy na našich panovnických, výsostných a konečně všech právech.

A nařizujeme potom všem a každému našim nížeapsaným vrchnostem, obyvatelům a poddaným, ať by byli jakéhokoliv stavu, úřadu nebo bytí, kteří v našem dědičném Království českém jsou, zvláště ale našemu královskému místodržitelství tímto nejmilostivěji, aby často jmenované městečko Hrádek při těchto svrchu dotčených nejmilostivěji propůjčených třech výročních trzích a jednom týdenním trhu náležitě chránili a prováděli totéž pokojně, při tom zůstali, proti tomu aby nepochybovali, ani nepřekáželi, ani takové aby někdo jiný nepřeměnil pod uvarováním se našeho těžkého trestu a nemilosti, to míníme vážně a slavnostně.

Na potvrzení této listiny zpečetěno naší dole zavěšenou císařskou a královskou větší pečeti. Dáno v našem městě Vídní desátého dne měsíce dubna, po Kristu, našeho milého Pána a Spasitele milostivého narození, v sedmáctém třicátém šestém, naší říše římské ve dvacátém pátém, španělské ve třicátém třetím a uherské a české také ve dvacátém pátém roce.

Karel, v. r.

Rudolf hrabě Korzenský, v. r.

Vilém hrabě Kolowrat z Ujezda, v. r.
nejvyšší kancléř krále českého

K příkazu vlastního svatého císaře
a královského Veličenstva
Johann voň Dobischau, v. r.

Ferdinand Peinz, v. r. taxátor

Městysy začnou psát svoji novodobou historii

V České republice existují obce, kterým byl statut města udělen, ale v roce 1954 i tyto spolu s městysy zanikly. Na navrácení statutu „městys“ nebo „město“ mají nárok ty obce, které toto označení užívaly k 16. květnu 1954, což je den před účinností zákona o národních výborech. Historická města a městyse mají prostřednictvím novely zákona možnost nabýt na svoji žádost označení, které jim nebylo žádným právním předpisem odňato, jen reálně vymizelo s novým společenským řádem.

O navrácení statutu městys požádalo již 150 zastupitelstev obcí České republiky, mezi kterými je též Nový Hrádek a to v srpnu roku 2005. Obnovení statutu městys podpořil i Svaz měst a obcí ČR.

Ta zastupitelstva obcí, která se snaží obnovit historický název městys, hledají tvář kontinuity vlastních obcí a vlastních měst. A to je stejně významné jako hledání prostředků pro investice nebo zda se udrží škola nebo ne. Ti starostové, starostky a zastupitelstva obcí se hlásí k vlastní odpovědnosti vůči svým předkům, kteří obec nebo vesnici přivedli k rozkvětu díky jejich práci a úsilí.

Český stát má bohatou historickou minulost a ta se odvíjela od života měst, městysů a vůbec občanů této země na což mají být právem hrdí. V dobách monarchie úspěšné sídlo statutem obdaroval sám panovník na žádost místní šlechty. Sídlo muselo být spádové a mít ráz městečka. Tím, že získalo statut městys, bylo obdarováno i možností pořádat trhy. Po vzniku samostatného Československa byl statut udělován ministerskou radou na základě velice detailní žádosti obce. Postupováno bylo velmi přísně a značná část žádostí byla zamítnuta. Udělení statutu městys bylo považováno za velice prestižní záležitost.

Městysy si vydobily nezpochybnitelný praktický i právní význam, staly se přirozeným centrem širokého okolí. Na zdravých kořenech se vyvíjely do dnešní podoby. Nejsou vesnicí, na věky si ponosou městský ráz v náměstích, uliční zástavbě, občanské vybavenosti, pracovních příležitostech, v kulturním a společenském životě.

Nový Hrádek je jako městečko připomínán r. 1537 (pouze Hrádek). Není však jasné, zda jeho městský statut má starší kořeny, zda povýšení nedosáhl již v 15. století. Roku 1736 císař Karel VI. udělil městečku právo výročních trhů.

Poslanecká sněmovna 27. ledna 2006 schválila návrat statutu městys do zákona. Senát ČR učinil stejně na své schůzi 29. března 2006. Prezident republiky novelu zákona o obcích podepsal a vstoupí v platnost 1. července 2006.

Nový Hrádek je od 1. července 2006 opět městysem.

Pozn.: městys = městečko = nižší kategorie města

Jiří Hlaváček

Náměstí - blýskání na lepší časy?



Zastupitelstvo Obce Nový Hrádek na svém 50. zasedání dne 11. května 2006 schválilo návrh na podání žádosti do Programu LEADER ČR v rámci Dotačního titulu I. - Opatření č.1 -obnova veřejných prostranství v obcích na akci **Obnova povrchu náměstí I. etapa**. Celkový rozpočet akce je 800.000,- Kč, přičemž požadovaná dotace z programu LEADER ČR činí 600.000,- Kč = 75% přijatelných výdajů včetně DPH.

V připravované I. etapě by mělo dojít k obnovení povrchu nejvíce zatěžované části náměstí a to od autobusové zastávky k pomníku padlých. V rámci přípravy žádosti Ing. arch. Miroslav Horský vypracoval návrh řešení celkové úpravy náměstí. V tomto návrhu byly brány v potaz již v minulosti občany vznesené připomínky, klimatické podmínky, zachování autobusových zastávek a v neposlední řadě i již udělané úpravy.

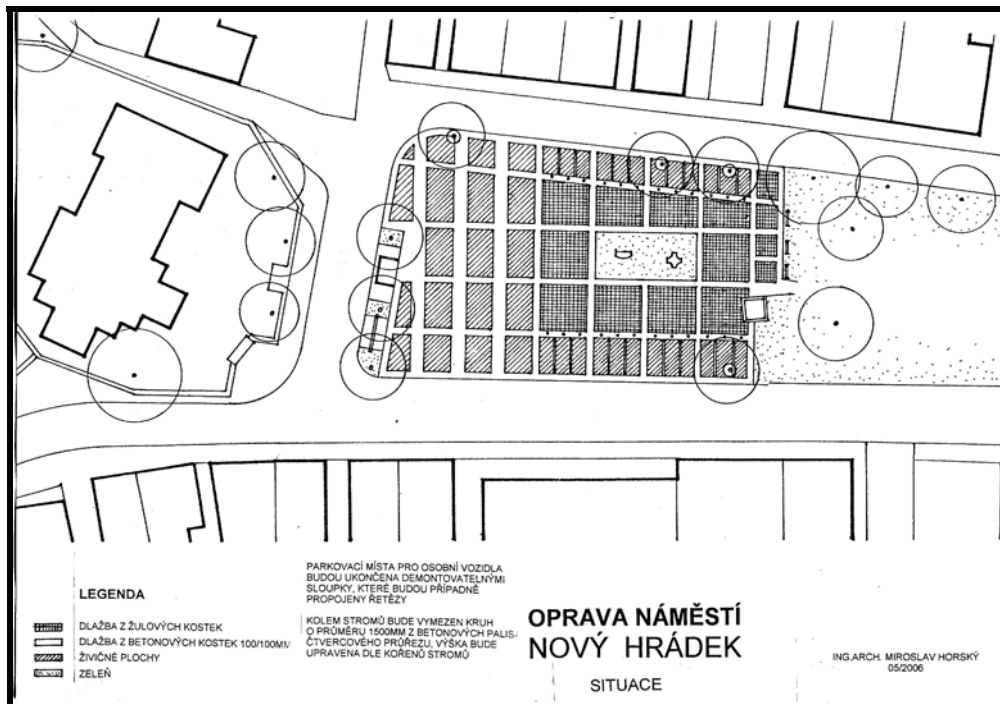
Dále byla zajištěna vyjádření od různých institucí, včetně společnosti Orlobus a.s., z jejíž zprávy pro zajímavost cituji: „*Novohrádecké náměstí je obsluhováno linkami 640028 Nové Město n. Met.-Nový Hrádek-Olešnice v Orł. h., 640031 Nové Město n. Met.-Mezilesí-Nový Hrádek, 640061 Nový Hrádek-Náchod, 660051 Olešnice v Orł. h.-Nový Hrádek-Praha, 660058 Šerlich-Nový Hrádek-Náchod a 660059 Dobruška-Nový Hrádek-Olešnice v Orł. h. V maximální provozní den uvedenou zastávkou projede 49 linkových autobusů. V létě je v rámci zajištění provozu cyklobusů zastávka obsluhována i s autobusem s přívěsem pro přepravu 46 jízdních kol.*“. Uvědomili jste si někdy, že náš Nový Hrádek je vlastně takovým přepravním uzlem severovýchodní části Orlických hor?

Ale vraťme se zas k úpravě náměstí, dle přiložené studie si můžete docela dobře představit, jak by mohl střed Nového Hrádku v budoucnu vypadat. Z důvodu, že nikdo není vševědoucí a stále platí - co člověk, to názor, bude ještě před případnou realizací svolána pracovní schůzka ZO s občany, na které bude ještě možné do konečné podoby projektu zasáhnout.

Po uzávěrci:

Bohužel, naše žádost o dotaci z programu LEADER ČR na akci *Obnova povrchu náměstí I. etapa* nebyla úspěšná. Výběrová komise vybrala, tak jak vybrala - je to její právo. Ale jak se říká: „Pro jedno kvítí, slunce nesvítí“, rozhodně z frymburské věže ze zoufalství neskočíme. Když to nedopadlo letos, dopadne to jindy a třeba i jinde. Hlavní je, že první krok byl udělán, a tak nezbývá než jít dál. Rozhodně ta plánovaná pracovní schůzka bude svolána, aby byl projekt dopracován a ve vhodnou chvíli mohl být vytažen ze šuplíku.

Zdeněk Drašnar



BLAHOPŘÁNÍ

Na okresní soutěži HLÍDEK MLADÝCH ZDRAVOTNÍKŮ v Náchodě 10.5.2006 se žáci místní školy umístili takto:

- hlídka I. stupně na 1. místě, postoupila do krajského kola v Jičíně, kde byla 6.
- hlídka II. stupně obsadila 2. místo a v krajské soutěži v Hradci Králové vybojovala krásné 3. místo.

Všem dětem a paní učitelce upřímně blahopřejeme a děkujeme, že tak úspěšně reprezentovaly naši obec.

Jana Šotolová

Co je elektroodpad?

V letošním roce měli občané poprvé možnost odevzdat ke zpětnému odběru elektroodpad z domácností. Jen za určitých podmínek není tento elektroodpad posuzován jako nebezpečný odpad.

Jednou z hlavních a zásadních podmínek je, že výrobek musí být kompletní. Nesmí chybět např. šňůra, ovládací prvky, u chladniček kompresor a podobně. Pokud odevzdaný výrobek není kompletní, je posuzován jako nebezpečný odpad a musí se za něj také zaplatit. Vzhledem k tomu, že občané naší obce vzorně třídí odpad (plasty, PET lahve, sklo, železo a nápojové kartony) je i odměna od firmy EKO-KOM stále vyšší. O navýšení částky téměř o 8000,- Kč proti minulému roku se zasloužili také žáci místní základní školy, ve které proběhla soutěž ve třídění odpadu. Zastupitelstvo obce rozhodlo, že sběr nebezpečného odpadu bude uhrazen z rozpočtu obce. Zřejmě proto bylo množství odevzdaného nebezpečného odpadu podstatně vyšší než v předešlých letech, kdy si každý za odevzdaný odpad platil sám. Bohužel odevzdané elektrospotřebiče nebyly kompletní a jen nepatrné množství mohlo být posouzeno jako zpětný odběr bez poplatku. Za ostatní odevzdané spotřebiče se muselo zaplatit jako za nebezpečný odpad. Faktura činila 20 349,- Kč. Prosíme občany, aby vysloužilé elektrospotřebiče ponechali kompletní a při příštím svazu nebezpečného odpadu je odevzdali ke zpětnému odběru, za který nebude vybírán poplatek.

Všem ukázněným občanům děkujeme.

Obec Nový Hrádek

Komentář k rozboru hospodaření za rok 2005

Příjmy

Celkové příjmy roku 2005 činí 7 732 480,- Kč a jsou plněny ke schválenému rozpočtu na 130,64%, k upravenému rozpočtu na 99,99%. Příjmy bez třídy 8 – financování činí 7 720 308,- Kč, což je ke schválenému rozpočtu plnění na 123,68% a k upravenému rozpočtu 99,99%. Daňové příjmy činily 5 036 963,- Kč a představují plnění k rozpočtu schválenému ve výši 110,61% a k upravenému rozpočtu 99,99%. Lze konstatovat, že schválený rozpočet byl reálný a plnění rozpočtu daňových příjmů bylo na dobré úrovni.

V oblasti nedaňových příjmů bylo plnění ke schválenému rozpočtu ve výši 141,61% a k upravenému rozpočtu ve výši 100%, takže celkový příjem činil 1 337 010,- Kč. Plnění nedaňových příjmů velmi ovlivnilo odvětví bytového hospodářství, kde bylo vybráno více na nájemném a službách, dále splátky občanů do FRB.

Kapitálové příjmy vykazují příjem ve výši 186 283,- Kč, což je plnění ke schválenému rozpočtu 104,49% a upravenému rozpočtu 100%. Obsahují příjem za prodej kontejneru ve výši 8 000,- Kč a kanalizačního řadu VAK, a.s., Náchod v hodnotě 178 283,- Kč.

Přijaté dotace ve výši 1 160 052,- Kč – po konsolidaci představují 100 % k upravenému rozpočtu a obsahují níže uvedené položky:

Dotace ze SR na školství a správu	287 660,00 Kč
od KÚ KHK na POV - oprava cesty k ZŠ	97 000,00 Kč
- oprava hřbitovní zdi	50 000,00 Kč
od KÚ KHK pro Sbor dobrovolných hasičů	17 840,00 Kč
na hospodaření v obecních lesích	5 115,00 Kč
od obcí na základní školství a asistentku MŠ	300 622,00 Kč
od Úřadů práce Náchod a RK	268 951,00 Kč
ze SR na hypoteční úvěr	132 864,00 Kč

Celkem dotace v roce 2005 1 160 052,00 Kč

Konsolidační příjmy:

Převody z rozp.účetů (SP,FRB)	155 979,51 Kč
Čerpání půjčky ze SFRB	528 999,00 Kč

CELKEM 684 978,51 Kč

Výdaje

Celkové výdaje za rok 2005 jsou plněny ke schválenému rozpočtu na 130,64% a k upravenému rozpočtu na 99,99% a činí celkem 7 732 480,- Kč.

Běžné výdaje ve výši 7 352 061,- Kč představují plnění k upravenému rozpočtu na 127,70%.

Vycházejí ze schváleného rozpočtu a dle paragrafového členění je tvoří:

- Lesní hospodářství – správa lesů, ošetřování porostů a obnova lesa.

- Obchod – finanční prostředky nebyly čerpány na náter střechy budovy, ve které se nachází obchod.

- Komunikace- převažují výdaje na zimní údržbu MK, čištění chodníků, částka ve výši 357 000,- Kč byla použita na opravu přístupové cesty k ZŠ.

- Školství- obsahuje příspěvek na provozní výdaje, u Základní školy byla částka ve výši 376 290,- Kč použita na opravu chlapeckých WC a přepažení chodby v nové budově. Příspěvek pro Mateřskou školu je ovlivněn dotací z úřadů práce na asistentku ve výši 76 278,- Kč a příspěvkem na asistentku od obce Sněžné ve výši 11 632,- Kč.

- Kultura – zahrnuje provoz kina, knihovny, výdaje na KPOS (dříve SPOZ) a výdaje na ostatní kulturní činnost. Zde rozpočet ovlivnil příspěvek na kulturu od Nadace města Náchoda ve výši 15 000,- Kč.

- Tělovýchova a sport – čerpání dle rozpočtu.

- Bytové hospodářství – výdaje v bytovém hospodářství byly ovlivněny realizací oprav a modernizace stávajícího bytového fondu ve výši 1 092 818,- Kč s využitím půjčky ze SFRB ve výši 528 999,- Kč.

- Zdravotnictví – výdaje byly vynaloženy na provoz dětské a stomatologické ordinace, dále byly vynaloženy na drobné opravy a údržbu ordinace obvodního lékaře. Zahrnuje i příspěvek Hospicu ve výši 5 000,- Kč.

- Komunální služby - Výdaje na veřejné osvětlení byly čerpány do výše schváleného rozpočtu a z celkové částky bylo vynaloženo na spotřebu el. energie 52 565,- Kč a 46 343,- Kč opravy a udržování stávajícího VO. Výdaje v pohřebnictví byly ovlivněny realizací další etapy opravy hřbitovní zdi v hodnotě 100 380,- Kč.

V oblasti územního plánování byly výdaje vynaloženy na realizaci změn územního plánu obce.

Sociální péče – obsahuje příspěvek NONA 5 000,- Kč.

Čištění obce a veřejná zeleň – výdaje byly ovlivněny dotací od úřadu práce na veřejné prospěšné práce ve výši 192 673,- Kč.

Protipožární ochrana – obsahuje provozní výdaje SDH Nový Hrádek.

Správa - schválený rozpočet výdajů jak na místní zastupitelé, tak na místní a státní správu byl dodržen. Obec poskytla humanitární pomoc ve výši 5 000,- Kč.

Finanční operace – zahrnují výdaje na bankovní poplatky Komerční bance, dále příspěvky DSO Orlické hory a Novoměstsko.

Přehled kapitálových výdajů:

Komunikace – nákup sněhové frézy	59 500,- Kč
Vodní hospodářství – Prodloužení kanalizace	161 719,- Kč
Komunální služby – nákup pozemků	147 300,- Kč
Územní plánování – změna územního obce	11 900,- Kč

Celkem 380 419,- Kč

Financování

Splátky úvěru ze SFRB	- 80 763,73 Kč
Hypoteční úvěr – splátky	- 125 431,13 Kč
Dlouhodobý úvěr – splátky	- 150 000,00 Kč
Změna stavu fin. prostředků na BÚ	- 270 632,52 Kč
Čerpání úvěru za SFRB na byt. hosp.	+ 638 999,00 Kč

Celkem - 12 171,62 Kč

Závěr

Hospodaření obce Nový Hrádek za rok 2005 skončilo převahou výdajů nad příjmy v částce - 12 171,62 Kč proti rozpočtované částce +323 330,- Kč. Čerpání běžných i kapitálových výdajů probíhalo dle rozpočtu. Rozpočet byl ovlivněn čerpáním úvěru ze SFRB na opravy a modernizaci bytového fondu jak obcí, tak občany.

V Novém Hrádku dne 27.03.2006

Vypracovala: Marie Marková, účetní obce

OBEC NOVÝ HRÁDEK Hospodaření obce v roce 2005		
Příjmy:		
Daň z příjmu ze závislé činnosti	1 042 195,00 Kč	
Daň z příjmu fyzických osob	622 747,00 Kč	
Daň z příjmu fyz.osob z kap. výnosů	53 618,00 Kč	
Daň z příjmu právnických osob	1 107 493,00 Kč	
Daň z přidané hodnoty	1 740 713,00 Kč	
Poplatky za znečišťování ovzduší	11 700,00 Kč	
Správní poplatky	31 580,00 Kč	
Odvod z výtěžku provozování VHP	13 731,00 Kč	
Poplatky ze psů	15 033,00 Kč	
Poplatek z rekreačního pobytu	52 790,00 Kč	
Poplatek za užívání veřejného prostranství	1 960,00 Kč	
Poplatek z ubytovací kapacity	15 552,00 Kč	
Poplatek za provozovaný VHP	20 000,00 Kč	
Daň z nemovitosti	307 851,00 Kč	
Celkem daňové příjmy		5 036 963,00 Kč
Prodej pozemků, kanalizace	186 283,00 Kč	
Celkem kapitálové příjmy		186 283,00 Kč
Lesní hospodářství	30 252,00 Kč	
Pronájem obchodu	24 000,00 Kč	
Ochrana životního prostředí - pokuta	500,00 Kč	

Mateřská škola-nájemné,vratka dotace	8 945,14 Kč	
Veřejná zeleň - prodej lipového dřeva	4 300,00 Kč	
Základní škola,vrácení dotace	236,21 Kč	
Kino, vstupné	18 304,00 Kč	
Kulturní činnost	38 776,50 Kč	
Tělovýchovná činnost – za pronájem LV	1 000,00 Kč	
FRB - příjem úroků o obyvatel	14 341,14 Kč	
Bytové hospodářství, nájemné, služby,úroky	742 373,04 Kč	
Pohřebnictví - příjem daru	10 000,00 Kč	
Pohřebnictví, pronájem hrobových míst	14 949,00 Kč	
Komunální služby, územní rozvoj,nájemné	2 041,00 Kč	
Komunální odpad, prodej popelnic, služby	233 790,30 Kč	
Správa, příspěvky, pojistné náhrady	37 739,50 Kč	
Příjmy z úroků a dividend	2 584,88 Kč	
Splátky půjčených prostředků od obyv.	148 037,76 Kč	
Celkem nedaňové příjmy		1 337 010,47 Kč
Vlastní příjmy celkem		6 560 256,47 Kč
Převody z rozpočtových účtů (soc.fond)	155 979,51 Kč	
Dotace ze SR na školství, správu	287 660,00 Kč	
POV na opravu cesty k ZŠ,hřbitovní.zed'	147 000,00 Kč	
Dotace od obcí na školství, asistentku MŠ	300 622,00 Kč	
Dotace pro SDH od KHK	17 840,00 Kč	
Dotace na hospodaření v lesíc od KHK	5 115,00 Kč	
Dotace od Úřadů práce Náchod a RK	268 951,00 Kč	
Čerpání půjčky ze SFRB	528 999,00 Kč	
Dotace na hypoteční úvěr	132 864,00 Kč	
Celkem dotace		1 845 030,51 Kč
Konsolidaci příjmů		-684 978,51 Kč
Úhrn příjmů		7 720 308,47 Kč

Výdaje:		z toho investice
Lesní hospodářství	29 502,00 Kč	
Obchod	0,00 Kč	
MK - opravy včetně zimní údržby	632 254,60 Kč	59 500,00 Kč
Kanalizace, ČOV k 18.b.j.	187 216,80 Kč	161 719,00 Kč
Základní škola, opravy WC	384 790,00 Kč	
Základní škola, příspěvek PO	672 000,00 Kč	
MŠ a ŠJ, příspěvek na provoz, opravy	697 410,00 Kč	
Kino	131 957,73 Kč	
Knihovna	45 954,50 Kč	
Neinv.dotace církví	20 000,00 Kč	
Kulturní činnost	108 337,83 Kč	
Zdravotnictví	30 659,38 Kč	
Komise pro obřady a slavnosti	29 129,50 Kč	
Výdaje na tělovýchovu	3 921,50 Kč	
Příspěvek-HOSPIC, NONA	10 000,00 Kč	
Podpora bytové výstavby - půjčky občanům	110 000,00 Kč	
Bytové hospodářství	1 770 526,03 Kč	
Veřejné osvětlení	102 397,26 Kč	
Pohřebnictví	111 085,63 Kč	
Územní plán - změny	11 900,00 Kč	11 900,00 Kč
Komunální služby, výlep plakátů, pozemky	186 365,00 Kč	147 300,00 Kč
Odpadové hospodářství	243 443,00 Kč	
Péče o vzhled obce a veřejnou zeleň	275 096,20 Kč	
Hasiči	132 591,38 Kč	

Obecní zastupitelstvo	584 159,00 Kč	
Správa, mzdy,odvody,opravy,poj.majetku	1 156 779,62 Kč	
Humanitární pomoc - zemětřesení	5 000,00 Kč	
Finanční operace, peněžní ústavy	27 883,13 Kč	
Dotace DSO Orlické hory,Novoměstsko	32 120,00 Kč	
Celkem výdaje po konsolidaci	7 732 480,09 Kč	380 419,00 Kč
Rozdíl příjmů a výdajů	-12 171,62 Kč	
Úvěr SFRB - splátky	-80 763,73 Kč	
Hypoteční úvěr - splátky	-125 431,13 Kč	
Změna stavu fin.prostředků na BÚ	-270 632,52 Kč	
Čerpání úvěru ze SFRB	638 999,00 Kč	
Splátky dlouhodobého úvěru	-150 000,00 Kč	
Financování třídy 8	12 171,62 Kč	

110 let TJ Sokol Nový Hrádek



Na 14.června 1896 je svolána Valná hromada a na ní jsou zvoleni první činovníci. Starostou se stává pan Václav Lepš, místostarostou Vít Klimeš, náčelníkem Josef Šinták, jednatelem Josef Tošovský. Stanovili si heslo "Svornost, láska, bratrství."

Mimo cvičení byla zahájena i činnost vzdělavatelská, byla založena knihovna. První okrskové cvičení se konalo na školním cvičišti u obecné školy v roce 1898. Jednota byla chudá, nářadí se pořizovalo velmi těžce, všechno bylo záležitostí dobrovolných sbírek. Pochopení pro Sokolskou věc bylo získáváno pomalu. Členové jednoty měli svůj sen - vlastní sportovní stánek. V roce 1913 byl založen stavební fond.

26.července 1914 byla vyhlášena mobilizace. Činnost Sokola v obci ustává. Konec světové války přinesl nejen radost, ale i bolest ze ztrát. Na bojištích zahynuli Ferdinand Vondřejc, Josef Příbyl, Josef Černý (č.p.111), Josef Černý (č.p.17), Josef Šmída, Julius Drašnar, František Pluhař, František Roubal, František Příbyl, Josef Vančura. Pravidelné cvičení začalo opět v listopadu 1918, příliv členstva byl neobyčejný. Začínají se dávat do pohybu snahy o vybudování vlastní sokolovny. Bratři Josef Suchánek a Josef Fiala kupují pozemek, který darují Sokolu. V roce 1923 byla zahájena stavba sokolovny, která díky nadšení a touze členů po vlastním svatostánku, byla 3. srpna 1924 slavnostně otevřena.

V následujících letech začíná Sokol žít nejen sportovním, ale i kulturním životem. Pořádají se akademie, přednášky, divadelní představení, župní slety. Činnost Sokola ustává s vypuknutím druhé světové války. Jsou opět oběti, mnoho lidí je vězněno.

Sokol ožívá až v roce 1945. Opět se pilně cvičí, jednota se aktivně podílí na životě obce, zůstává nedílnou součástí Nového Hrádku. Komunistický režim není sokolské

myšlenke nakloněn, v mnoha obcích sokolství v původním smyslu zaniká. Nový Hrádek je však výjimkou. V šedesátých letech se začíná rozvíjet sjezdové lyžování. Je založena tradice lyžařských závodů "O cenu Frymburka".

V letech po listopadu 1989 opět ožívá myšlenka sletů, naši členové se všech zúčastnili. Podařily se ale i jiné věci: rekonstrukce podlahy v sokolovně v roce 1998 a výměna starého kotvičkového vleku v areálu na Panské stráni za teleskopický v roce 2000. Tyto akce mohly být uskutečněny díky vyvolaným sbírkám, které přinesly nemalé finanční prostředky a díky obětavosti členů a příznivců jednoty, kteří bezplatně odpracovali neuvěřitelné množství brigádnických hodin.

Sokol v Novém Hrádku žije a pracuje dál. Mnoho aktivit v obci i okolí je spjato s touto tělocvičnou jednotou: tradiční turistický pochod "Hrádouská vařečka", dětské dny, vánoční slavnosti, zábavy a plesy v sokolovně, různé turnaje, lyžování pro veřejnost na Panské stráni. Tak jako v minulosti jsou i dnes jediným limitujícím faktorem finance - jednotě se jich nedostává, důležité je ale to, že její členové jsou schopni vzít za práci a semknout se ku prospěchu jednoty i celé obce.

Toto je velmi stručná historie naší jednoty. Více se dozvíte na výstavě ke 110. výročí založení TJ Sokol v Novém Hrádku, která bude otevřena 2. 7. 2006 od 10.00 – 16.00 hod. v sokolovně. Těšíme se na Vaši návštěvu.

J. Drašnarová, jednatel TJ

Procházka Novým Hrádkem

...Čtení na pokračování...

Dnes bych ráda napsala o obchodech a službách, co jich po Novém Hrádku bylo. Na začátku Hrádku byla švadlena paní Příbylová. Ve svém pokročilém věku vám ušila šaty jakéhokoliv střihu, že byly opravdu „šik“. Nikdy si nestanovila cenu, vždycky nechala na zákazníkovi, co zaplatí. Níže dlel krejčí pan Hartman. Z rodiny vím, že veškeré opravy nebo předělávky pánského oblečení se nosily jen tam.

Pak se musím zmínit o Ladislavu Markovi. Ve vzpomínané době již byla autobusová doprava znárodněna. Pan Marek založil na Hrádku autodopravu již v roce 1929. Měl koncesi na trasu Nový Hrádek – Náchod a zpět z roku 1930 a vydalo ji ministerstvo pošt Pardubice, protože po uvedeně trase převážel poštovní zásilky.

Koloniál u Bubeníčků měl široký okruh zákazníků. Prodávalo se v něm i v neděli, takže farníci z okolních vsí si po mši nakoupili před cestou domů. Měl-li kdokoli zájem, mohl koupit domácí máslo i s vytlačeným obrázkem z formy.

Pan Janeček měl klempířství a prováděl i práce instalatérské. Vyráběl koupací vany dětské, velké pro dospělé i sedací. Na některé půdě přežívají a jsou naprosto perfektní. Mnohý majitel domu na jeho řemeslné práce s vděčností vzpomíná.

Truhlář Jan Novotný měl výrobu a opravu nábytku a prováděl i práce na stavbách, krovů, dveří, okna a podlahy. Měl také pohřebnictví, vůz, máry, závěsy a pokrývky, co k vypravení pohřbu patřily.

Koně a ježdění s vozem na pohřby obstarával Josef Štěpán, který měl povoznictví. Ačkoliv jeho koně byli zvyklí na těžkou práci, při zaslechnutí smuteční hudby srovnali krok a vykračovali si jako by nic jiného nedělali, jak vozili nebožtíky.

Na náměstí měl knihařský krámk Ferdinand Grym. Koupila jsem si tam několik krásných knih, když mě nepředěšla paní Koutníková, také velká čtenářka. Ale já hlavně vzpomínám na vázání knih, které pan Grym opravdu uměl. Zachránil mnoho starých vzácných spisů, když jim dal novou vazbu.

Krásný obchod s domácími potřebami a železářstvím měla paní Marie Drašnarová. Zde se nakoupilo kuchyňské vybavení pro nevěsty, nejmodernější elektrospotřebiče, kamna, kotle, náterové prostředky, hřebíky, šrouby, prostě všechno, co doma člověk potřeboval. Obchod byl prostorný, přehledně uspořádaný, v policích i prosklených skříňkách bylo vystaveno drobnější a křehčí zboží. Nebylo-li něco na skladě, ochotná a usměvavá paní Drašnarová všechno rychle zařídila.

Pan Koutník měl obchod s galantérií a textilem, byl to obchodník, který měl hodně zboží a snažil se vám všemožně vyhovět a co nejvíce prodat. Měl také prodej benzínu, stojan byl umístěn v rohu náměstí, naproti vratům na hřbitov. Kdykoliv někdo potřeboval benzin včetně mladých výrostků s jejich „prskolety“, ochotně přecházel náměstí, aby zákazníkovi vyhověl a s tržbou třeba jen 4,- Kč se zase vrátil.

Mlékárnu paní Anny Lepšové si také málokdo pamatuje. Byla to studená místnost, která stále voněla různými sýry. Mléko se tam přivázelo v konvích a rozlévalo se do přinesených nádob. Prodávalo se tam ještě máslo, tvaroh, chléb a pečivo.

Řadu let nám okolní vesnice záviděly pekárnu pana Ferdinanda Hlaváčka. Takové rohlíky jsem nikdy předtím a také potom nejedla. Za 30 haléřů té vůně a dobré chuti, to už nikdy neokusím. To pečivo bylo známé po celé republice. Když přijeli rekreanti do zotavovny na Dlouhém, jedna z častých otázek byla, máme-li tu pořád tak dobré rohlíky.

Jana Šotolová

Na Šmelcovně

S počátky průmyslu v kraji je spjato i údolí Olešenky pod Frymburkem. O tom, jak to vše probíhalo, jsou jen dohady. Snad to mohlo být následovně:

Nad Frymburskými horami (tak byla po staletí nazývána severní část Orlických hor, včetně Vrchmezí) se klenula azurově modrá obloha a slunko mile hřálo. Po srážné cestě od Olešenky k hradu Frymburku přijížděla početná skupina zbrojnošů. V jejich čele jel v bohatě zdobeném oblečení jejich pán, pan Jaroslav z Dubé, sezením na Vizmburku, který přijížděl navštívit svého strýce na Frymburk.

Projeli hradní branou a zastavili se na nádvoří, kde je již vítal pan Hynek z Dubé (spoludržitel Frymburka v letech 1367 – 1376). O zbrojnoše i o koně se postarala čeled' a pan Jaroslav se strýcem vešli do paláce. Tam pan Hynek nechal přinést pohoštění a vypytał se synovce na udá-

losti na Vizmburku i na zemské záležitosti, protože pan Jaroslav se nedávno vrátil z Prahy. Po odpočinku vyjeli oba rytíři, provázeni čeledí, do frymburských lesů.

Projížděli údolím Olešenky, všude krásně voněla pryskyřice a vzduch se teledil horkem. Rytíři jeli východním směrem, proti proudu říčky, když kuň pana Jaroslava náhle zakopl o kámen. Pana Jaroslava kámen zaujal, seskočil tedy z koně, kámen zvedl a začal si ho prohlížet. Byl velmi zvláštní, zdál se poměrně těžký a měl nápadnou barvu, byl nazelenalý a tmavší než okolní skály. Panu Jaroslavovi to nedalo, a tak začal se svým strýcem prohlížet stěny okolních skal a porovnávat různé kameny, které se povalovaly kolem. Několik jich vybrali, ale po chvilce hledání pan Hynek řekl synovci:



Frymburk od Dupačky

„Tady na to není čas, tyhle bychom si měli vzít s sebou na hrad a řádně je prozkoumat.“ Jaroslav z Dubé odpověděl:

„Nevím, strýče, jestli sami něco zmůžeme. Asi bude lépe, když kameny pošlem do Hradce k učeným Otcům. Ti budou nejlépe vědět, co s nimi udělat.“

Ještě večer napsal pan Hynek dopis a ráno druhého dne s ním vyslal rychlého posla do Hradce Králové. Přiložil i kameny a v dopise žádal o jejich prozkoumání. Pak jen napjatě čekali, protože trvalo mnoho dnů, než se sluha vrátil.

Konečně přivezl odpověď, která obsahovala pozvání pana Hynka do Hradce. Důvodem byly právě ty kameny. Hynka z Dubé celá věc velmi zaujala, a tak nelenil a vyjel okamžitě.

Od učených Otců v Hradci se dozvěděl, že kameny, které jim poslal k prozkoumání, obsahují měděnou rudu. Zároveň dostal doporučení, že je-li v kraji takových kamenů větší množství, bude nejlépe, když si pozve odborníky z Kutné Hory. Pana Hynka záležitost zajímala čím dál více, a tak ani tentokrát nemeškal. Poslal dva zbrojnoše k mincmistru Království českého do Kutné Hory s žádostí o vyslání obratného šachtýře a taviče.

Za několik týdnů přijel na Frymburk povoz, naložený různým náčiním. V údolí pod hradem nastal do té doby nevídaný ruch. Najatí lidé začali kopat a svážet rudu a budovat pec, v níž taviče

rudu dřevěným uhlím taval. Tak zahájil pan Hynek z Dubé dolování a tavení měděné rudy pod hradem Frymburkem.

A kdy dolování rudy v okolí Nového Hrádku zaniklo? Nikdo přesně neví. Snad to bylo způsobeno nedostatkem rudy, snad nezájmem některého z dalších majitelů hradu, snad zánikem hradu Frymburku (1628 vyplněn sedláky při povstání na Opočenském panství a následujícího roku vypálen Švédy). Jen místo, kde se ruda zpracovávala, si dodnes udrželo jméno Šmelcovna.

Pozn.: Uvedená pověst má reálný základ. Pouze ruda se zde dobývala ne měděná, ale železná. Největší zásoby suroviny byly u osady Bydlo, kde se dolovalo od druhé poloviny 16. století.

Povídka je převzata z knihy Nové Město nad Metují a okolí v pověstech a vyprávěních.

Připravil a poznámkami v závorkách doplnil ing. Pavel Sobotka.

Jak šla koza na zeli

Žila jedna koza a ta byla moc mlsná. Jednou si řekla, že půjde na zeli k farmáři. Farmář měl velké pole a na něm každoročně pěstoval zeli, ale věděl, že se mu časem ztrácí a tak nechal na pole zavolat hlídače, aby tam hlídali. Koza se tedy vydala na pole. Šla a šla, až potkala koníka. Koník se hned ptal: „Kam jdeš, kozo?“

„Na pole,“ odpověděla koza. „Jdu na zeli, nechceš jít se mnou?“

„Ano,“ zvolal koník a šli dál. Když dorazili na pole, řekla koza koníkovi: „Je tu jedna záhada, jsou tu hlídači a tak je budeme muset odlákat.“

„Ale jak?“ řekl na to koník.

„Něco budeme muset vymyslet,“ namítla koza. A tak přemýšleli, až koník napadl dobrý nápad a hned řekl koze: „Až se budou hlídači střídat, tak budeme mít trochu času na to, abychom se dostali za ty keřiky, co jsou u pole.“

Koza se usmála a souhlasila. A tak čekali a čekali. Až se budou hlídači střídat, jenže oni se ani nehnu, a tak koza s koníkem čekali až do druhého dne. Hned ráno se koza s koníkem dali do vymyšlení nového nápadu. Ale najednou si koza všimla, že tam hlídači stojí úplně stejně jako včera. Hned to oznámila koníkovi a pomalu se přibližovali k hlídačům. Koník byl odvážný a do jednoho hlídače šťouchl, hlídač se však ani nepohnul. A tak se odvážili podívat se na jednoho hlídače zepředu a zjistili, že hlídači jsou obyčejní strašáci do zeli. Koza a koník si nabrali zeli, co unesli, a celou cestu domů se smáli svému strachu nad obyčejnými maskami.



Kateřina Marková, 6. třída

(použito z prosincového čísla školního časopisu Kometa)

Společenská kronika

duben - červen 2006



Naši nejstarší občané oslavili narozeniny:

Štěpán Cyril	A. Kopeckého 145	76 let
Grim Antonín	Bukovecká 202	71 let
Hánl Bohuslav	Náchodská 54	71 let
Červená Helena	A. Kopeckého 45	73 let
Říhová Marie	Hradní 96	85 let
Menyheiová Anna	Klainova 279	85 let
Balcarová Blažena	Mikulášův kopec 268	77 let
Červený Jiří	A. Kopeckého 45	80 let
Novotný Karel	Rokolská 257	72 let
Světlíková Maruše	Hradní 97	80 let
Fáberová Jaroslava	Rzy 14	83 let
Drašnar Josef	Náměstí 5	80 let
Šmída Jaroslav	Hradní 92	83 let
Hlaváčková Marie	Náměstí 7	72 let
Tluka Zdeněk	Hradní 287	75 let
Ptáčková Miloslava	Doly 172	90 let
Vondřejcová Vlasta	Náchodská 138	73 let
Kopecká Božena	A. Kopeckého 143	88 let
Sychrovská Miloslava	Náměstí 234	75 let
Klamta Jiří	Dlouhé 28	80 let
Novotná Božena	Doly 174	72 let
Zeunerová Anna	Dlouhé 21	76 let
Hlaváček Ferdinand	Náměstí 7	82 let
Bareš Josef	Mikulášův kopec 206	83 let
Šritr Blahoslav	Rokolská 127	73 let
Drašnar Zdeněk	Rokolská 269	76 let
Pohl Josef	Náchodská 306	72 let

Všem jubilantům přejeme pevné zdraví, dostatek životního elánu a optimismu a ještě hodně spokojených a šťastných let v naší obci.



Noví občanci:

Silvie Černá
Andrea Hanušová

Šťastným rodičům blahopřejeme.

Zemřela:

Anna Menyheiová



Vzpomínáme...

Poděkování a přání

Děkujeme všem dlouholetým členům a členkám MS Červeného kříže za jejich setrvání v naší organizaci a přejeme jim pevné zdraví, štěstí a spokojenost ještě po mnoho let. Především gratulujeme paní Miloslavě Ptáčkové a paní Hedvice Hofmanové při jejich životním jubileu a těšíme se, že jim budeme moci blahopřát i v dalších letech.

V této souvislosti vzpomínáme na paní Miladu Dismanovou, která nejvíce členů Červeného kříže získala v družstvu Velo. Jsme vděční i ostatním aktivistkám, které do našich řad přiváděly nové členky a členy a přály bychom si, aby se naše řady rozrostly, jak tomu bylo dříve.

Děkujeme.

Výbor MS ČČK

Frymburské ozvěny

čtvrtletní zpravodaj obce Nový Hrádek, Náměstí 28, 549 22
Nový Hrádek, IČ: 00272884,
zapsán do evidence periodického tisku Ministerstva kultury ČR
pod evidenčním číslem
MK ČR E 10519



- Z příspěvků sestavili Ing. Jiří Hlaváček a Mgr. Hana Hlaváčková
- stálí dopisovatelé: Anna Marková, Ing. Pavel Sobotka, Petra Příbylová, Jiří Hlaváček, Lidmila Martinková, Jana Šotolová, Ing. Jana Šinkorová, Zdeněk Drašnar
- příspěvky prosíme zasílejte nejlépe mailem: jirka.hla@tiscali.cz
- Nevyžádané příspěvky se nevracejí
- Příští číslo vyjde pravděpodobně v září 2006

